

Törvényességi felügyeleti eljárás

A törvényességi felügyeleti eljárás célja, hogy a bíróság intézkedéseivel a szervezet törvényes működését kikényszerítse.

A civil szervezetek törvényességi felügyeletét a bíróság (a civil szervezet székhelye szerinti Törvényszék) látja el, a törvényességi felügyeleti eljárás során a bíróság hivatalból vagy kérelemre jár el.

A törvényességi felügyelet nem terjed ki a szervezet gazdálkodásának és döntéseinek gazdasági-célszerűségi szempontból való felülvizsgálatára, valamint a beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettség teljesítésének kikényszerítésére.

Törvényességi felügyeleti eljárásnak van helye, ha

1. a létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a nyilvántartásba bejegyzett adat a bejegyzést megelőzően már fennálló ok folytán törvénysértő,
2. a nyilvántartásba bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok miatt törvénysértő,
3. a létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a nyilvántartás nem tartalmazza azt, amit a szervezetre vonatkozó jogszabályok kötelezően előírnak,
4. a szervezet a működése során nem tartja be a szervezetére és működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, illetve a létesítő okiratában foglaltakat,
5. törvény a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását kötelezővé teszi.

Hivatalból jár el a bíróság, ha

1. az eljárás lefolytatásának szükségességéről, az arra okot adó körülményről hivatalos eljárása során maga szerez tudomást, vagy
2. az eljárást más bíróság kezdeményezi.

Kérelemre indul a törvényességi felügyeleti eljárás, ha annak lefolytatását

1. az ügyész indítványozza,
2. jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítése körében a szervezet tevékenységének ellenőrzésére jogosult hatóság vagy közigazgatási szerv kéri, vagy
3. az kéri, akinek az eljárás lefolytatásához jogi érdeke fűződik és e jogi érdeket valószínűsíti,
4. az kéri, akit jogszabály az eljárás kezdeményezésére kötelez.

Kérelem-formanyomtatvány:

A kérelmet a „Törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelem” ÁNYK űrlapon kell benyújtani egy példányban papír alapon vagy – elektronikus útra kötelezett kérelmező esetében – elektronikus úton a bíróságra. A kérelem Ügyfélkapun keresztül történő benyújtásáról részletes tájékoztatást olvashat [itt](#).

A kérelemnek az ügy elbírálásához szükséges valamennyi tény, illetve adatot tartalmaznia kell.

A törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásával felmerülő költségeket a kérelmező köteles előlegezni.

A kérelemhez csatolandó iratok:

A kérelemhez valamennyi azt megalapozó okiratot, nyilatkozatot csatolni kell. Ha a kérelmező képviselő útján jár el, csatolni kell a teljes bizonyító erejű magánokirati formába foglalt meghatalmazást.

Az iratokat egy példányban kell benyújtani teljes bizonyító erejű magánokirati formában. Ez azt jelenti, hogy a kérelmen és az egyes okiratokon az aláírások valódiságát két tanú aláírásával vagy ügyvédi ellenjegyzéssel kell igazolni!

Az eljárás során a bíróság első alkalommal felhívja a civil szervezetet, hogy nyilatkozzon, hogy a törvénysértést elismeri-e, illetve állítsa helyre a törvényes működést. Ennek eredménytelensége esetén a törvényes állapot helyreállítása érdekében a bíróság az intézkedésre okot adó körülménytől, illetve annak súlyától függően a következő intézkedéseket hozhatja:

1. a szervezetet, illetve, ha megállapítható, hogy a törvényességi felügyeleti eljárásra a szervezet képviselője adott okot, a képviselőt 10 000 Ft-tól 900 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtja,
2. megsemmisíti a szervezet által hozott jogszabálysértő vagy a szervezet létesítő okiratába ütköző határozatot, és szükség esetén megfelelő határidő kitűzésével új határozat hozatalát rendeli el,
3. ha a szervezet törvényes működése a legfőbb szervének összehívásával előreláthatólag helyreállítható, összehívja a szervezet döntéshozó szervét, vagy ennek a feladatnak a végrehajtására - a szervezet költségére - megfelelő személyt vagy szervezetet rendel ki,
4. ha a szervezet működése törvényességének helyreállítása más módon nem biztosítható és a szervezet működése vagy más körülmény alapján különösen indokolt - legfeljebb kilencven napra felügyelőbiztost rendel ki,
5. a szervezetet megszünteti.